

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2023 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. 3D-703

**NENUMATYTŲ ATVEJŲ DĖL KENKĖJŲ *ANOPLOPHORA CHINENSIS* IR
ANOPLOPHORA GLABRIPENNIS PATEKIMO IR IŠPLITIMO LIETUVOS
RESPUBLIKOJE SUVALDYMO PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Nenumatytų atvejų dėl kenkėjų *Anoplophora chinensis* ir *Anoplophora glabripennis* patekimo ir išplitimo Lietuvos Respublikoje suvaldymo planas (toliau – Nenumatytų atvejų planas) nustato kenkėjų *Anoplophora chinensis* ir *Anoplophora glabripennis* (toliau kiekvienas atskirai – *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis*, o abu kartu – kenkėjai) patekimo į Europos Sąjungą ir išplitimo joje prevencijos priemonės, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žemės ūkio ministerija), Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba) bei profesionalių veiklos vykdytojų ir kitų asmenų pareigas oficialiai patvirtinus arba įtarus *Anoplophora chinensis* ir (arba) *Anoplophora glabripennis* Lietuvos Respublikos teritorijoje, fitosanitarijos priemonės, visuomenės informavimo tvarką ir kitas būtinas priemones, siekiant sustabdyti kenkėjų plitimą.

2. Nenumatytų atvejų plano tikslas – užtikrinti kenkėjų patekimo į Europos Sąjungą ir išplitimo joje prevencijos priemonių įgyvendinimą, operatyvų sprendimų priėmimą bei būtinų fitosanitarijos priemonių taikymą, siekiant sunaikinti bei sustabdyti tolimesnį *Anoplophora chinensis* ir (arba) *Anoplophora glabripennis* plitimą Lietuvos Respublikos teritorijoje.

3. Nenumatytų atvejų planas parengtas vadovaujantis Nenumatytų atvejų plano 1 priede nurodytais teisės aktais, standartais ir kitais dokumentais.

4. Plane vartojamos sąvokos yra apibrėžtos 2015 m. birželio 9 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2015/893 dėl *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky) patekimo į Europos Sąjungą ir išplitimo joje prevencijos su visais pakeitimais, 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB, su visais pakeitimais, 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos

Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) Nr. 2016/429 ir (ES) Nr. 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas), su visais pakeitimais, 2022 m. spalio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2022/2095, kuriuo nustatomos *Anoplophora chinensis* (Forster) patekimo į Sąjungos teritoriją, įsitvirtinimo ir išplitimo joje prevencijos priemonės ir panaikinamas Sprendimas 2012/138/ES ir Augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinio patikrinimo, fitosanitarinės stebėsenos ir fitosanitarijos priemonių taikymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinio patikrinimo, fitosanitarinės stebėsenos ir fitosanitarijos priemonių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Fitosanitarinio patikrinimo, fitosanitarinės stebėsenos ir fitosanitarijos priemonių taikymo tvarkos aprašas).

II SKYRIUS

INFORMACIJA APIE KENKĖJŲ BIOLOGIJĄ IR POŽYMIUS

5. Kenkėjai yra įrašyti į prioritetinių kenkėjų sąrašą, patvirtintą 2019 m. rugpjūčio 1 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/1702, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031 papildomas nustatant prioritetinių kenkėjų sąrašą.

6. Kenkėjai – tai iki 35 mm ilgio blizgūs, juodos spalvos su baltais taškais ant antsparnių vabalai, priklausantys ūsuočių (*Cerambycidae*) šeimai (2 priedo, 1–2 pav.). Kenkėjams būdingos 1,7–2 kartus už vabalo kūną ilgesnės antenos. *Anoplophora chinensis* nuo *Anoplophora glabripennis* pagrindinis skiriantis bruožas – nelygus, gumbuotas paviršius *Anoplophora chinensis* priekaktyje (2 priedo, 3 pav.). Kenkėjų patelių kiaušinėliai dedami po *Anoplophora chinensis* ir (ar) *Anoplophora glabripennis* augalų šeiminkų žieve. Kiaušinėliai yra pailgi, subcilindriniai, balti ir maždaug 6 mm dydžio (2 priedo, 5 pav.). Vystymosi metu kiaušinėliai įgauna gelsvai rudą spalvą. Lervoms būdinga tipiška ūsuočių lervoms išvaizda – pailgos, cilindro formos ir kreminės spalvos su tamsiai ruda „galvute“ lervos (2 priedo, 4–5 pav.). Suaugusios lervos yra iki 56 mm ilgio ir 10 mm pločio. Lėliukės yra šviesiai geltonos spalvos, 24–37 mm ilgio, matomos susuktos antenos vertikalioje pozicijoje (2 priedo, 4 pav. ir 6 pav.).

7. Kenkėjai natūraliai paplitę Rytų Azijoje – Kinijoje, Japonijoje, Š. ir P. Korėjoje. *Anoplophora chinensis* aptinkama Europoje – Italijoje, Kroatijoje, Prancūzijoje. *Anoplophora glabripennis* aptinkama Europoje – Italijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje.

8. Kenkėjų vystymosi trukmė priklauso nuo klimato sąlygų ir trunka 1–3 metus. Lietuvos klimatinėmis sąlygomis vystymosi trukmė tikėtina užtruktų 2–3 m. Suaugę kenkėjų vabalai pasirodo gegužės–spalio mėnesiais ir minta kenkėjų augalų šeimininkų šakelėmis ir lapais. Kenkėjų patelės po poravimosi vasaros pabaigoje iki rudens vidurio deda kiaušinėlius į siaurus žievės plyšius. Pirmojo tarpsnio lervos išsivysto praėjus 2–3 savaitėms po kiaušinėlių padėjimo. Priklausomai nuo klimato sąlygų, lervos išsivysto per 1–2 metus. Išsiritusios lervos po žieve graužia takus gilyn į medieną. *Anoplophora chinensis* lervos takai juda žemyn link šaknų. *Anoplophora glabripennis* lervos vystosi viršutinėje augalo dalyje. Išsinėrusios lervos medienoje išgraužia taką, kurio gale virsta lėliuke. Lėliukė susiformuoja vėlyvą pavasarį–vasarą. Išsiritę vabalai prasigraužia į išorę. Kenkėjų vystymosi ciklas, nurodomas 2 priedo, 7 pav.

9. Kenkėjai plinta su užkrėsta medine pakavimo medžiaga, mediena, sodinamąja medžiaga. *Anoplophora chinensis* dažniausiai pažeidžia apatinę augalų šeimininkų kamieno dalį, šaknis, todėl labiausiai tikėtinas patekimo į Lietuvos Respublikos teritoriją būdas – užkrėsta *Anoplophora chinensis* sodinamoji medžiaga. *Anoplophora glabripennis* pažeidžia viršutinę augalų šeimininkų kamieno dalį, todėl labiausiai tikėtinas patekimo į Lietuvos Respublikos teritoriją būdas – užkrėsta *Anoplophora glabripennis* augalų šeimininkų mediena bei medinė pakavimo medžiaga.

10. Kenkėjai pažeidžia ir sveikus, ir nusilpusius medžius. *Anoplophora chinensis* gali pažeisti augalus daugiau nei iš 20 skirtingų augalų šeimų. Dažniausiai *Anoplophora chinensis* pažeidžiami augalai Italijoje: *Acer* spp., *Platanus* spp., *Betula* spp., *Carpinus* spp., *Fagus* spp. *Anoplophora glabripennis* dažniausiai pažeidžiami augalai: *Acer* spp., *Aesculus* spp., *Betula* spp., *Populus* spp., *Salix* spp., *Ulmus* spp.

III SKYRIUS

NENUMATYTŲ ATVEJŲ PLANAS IR VEIKSMŲ PLANAS

11. *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* įtarimo arba oficialaus patvirtinimo atveju atliekami veiksmai nurodyti Nenumatytų atvejų plano 16 punkte ir taikomos Nenumatytų atvejų plano VI–XII skyrių nuostatos.

12. Oficialiai patvirtinus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* Tarnyba parengia ir patvirtina veikslių planą *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* užkrėstos zonos (toliau – židinio) naikinimui ir lokalizavimui (toliau – Veikslių planas), vadovaujantis Fitosanitarinio patikrinimo, fitosanitarinės stebėsenos ir fitosanitarijos priemonių taikymo tvarkos aprašo 18 punktu, Nenumatytų atvejų prioritetinių kenkėjų plitimo Lietuvos Respublikoje užkardymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 3D-576 „Dėl Nenumatytų atvejų prioritetinių kenkėjų plitimo Lietuvos Respublikoje užkardymo plano patvirtinimo“ (toliau – Prioritetinių kenkėjų užkardymo planas), Nenumatytų atvejų planu, bei kitais

augalų sveikatą reglamentuojančiais teisės aktais. Veiksmų plane nurodomas židinio karantino laikotarpis.

IV SKYRIUS FITOSANITARINIS PATIKRINIMAS IR FITOSANITARINĖ STEBĖSENA

13. Tarnybos regioninių skyrių valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai) atlieka kenkėjų augalų šeimininkų fitosanitarinį patikrinimą ir (arba) fitosanitarinę stebėseną vadovaujantis Fitosanitarinio patikrinimo, fitosanitarinės stebėsenos ir fitosanitarijos priemonių taikymo tvarkos aprašo 10 ir 11 punktais.

14. Kenkėjų augalų šeimininkų fitosanitarinė stebėseną vykdoma sausio-gruodžio mėnesiais pagal Tarnybos direktoriaus patvirtintą fitosanitarinės stebėsenos programos įgyvendinimo priemonių planą. Fitosanitarinės stebėsenos metu atliekama *Anoplophora chinensis* ir (arba) *Anoplophora glabripennis* augalų šeimininkų vizualinė apžiūra, kilus įtarimui dėl *Anoplophora chinensis* ir (arba) *Anoplophora glabripennis* imami mėginiai laboratoriniams tyrimams, vadovaujantis Tarnybos direktoriaus patvirtinta metodika.

15. Kenkėjų fitosanitarinė stebėseną atliekama vadovaujantis fitosanitarine rizika. Fitosanitarinės stebėseną atliekama rizikingose vietovėse – kenkėjų augalų šeimininkų augavietėse šalia:

- 15.1. pasienio postų;
- 15.2. Klaipėdos jūrų uosto;
- 15.3. geležinkelio pervažų, kuriose vyksta intensyvus krovinių transporto eismas;
- 15.4. medinės pakavimo medžiagos sandėliavimo vietų;
- 15.5. akmenis ir akmenų skaldą iš trečiųjų šalių importuojančių profesionalių veiklos vykdytojų veiklos vietų;
- 15.6. kenkėjų augalų šeimininkų medieną importuojančių įmonių;
- 15.7. medėlynų, pardavimo aikštelių, įsivežančių kenkėjų augalus šeimininkus;
- 15.8. bonsų sodų ir bonsų medelių prekybos vietų.

16. *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* oficialaus patvirtinimo atveju Tarnyba Veiksmų plane pateikia informaciją apie *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* fitosanitarinę stebėseną demarkacinėje zonoje.

V SKYRIUS TARNYBOS TAIKOMOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS KENKĖJŲ PATEKIMUI Į LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJĄ SUVALDYTI

17. Tarnyba privalo taikyti prevencijos priemones, skirtas kenkėjų patekimui į Lietuvos Respublikos teritoriją, suvaldyti:

17.1. nuolat stebėti ir analizuoti iš Europos Sąjungos institucijų ir kitų šaltinių gaunamą informaciją apie kenkėjų paplitimą bei galimą grėsmę;

17.2. planuoti bei atlikti kenkėjų fitosanitarinius patikrinimus ir (arba) fitosanitarinę stebėseną Nenumatytų atvejų plano 13–15 punktuose nustatyta tvarka;

17.3. nuolat rinkti ir sisteminti informaciją apie kenkėjus, prireikus parengti informaciją ir ją skelbti Tarnybos interneto svetainėje ar kitais būdais perduoti visuomenei ir žiniasklaidai;

17.4. kontroliuoti, kad *Anoplophora chinensis* nurodytieji augalai iš trečiųjų šalių, kuriose *Anoplophora chinensis* neaptinkama, į Lietuvos Respubliką ir Europos Sąjungą būtų įvežami, jei atitinka sąlygas, nurodytas Įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2095 11 straipsnyje;

17.5. kontroliuoti, kad *Anoplophora chinensis* nurodytieji augalai iš trečiųjų šalių, kuriose *Anoplophora chinensis* aptinkama, į Lietuvos Respubliką ir Europos Sąjungą būtų įvežami, jei atitinka sąlygas, nurodytas Įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2095 12 straipsnyje;

17.6. kontroliuoti, kad *Anoplophora glabripennis* nurodytieji augalai ir *Anoplophora glabripennis* nurodytoji mediena iš trečiųjų šalių, kuriose *Anoplophora glabripennis* aptinkama, į Lietuvos Respubliką ir Europos Sąjungą būtų įvežami, jei atitinka sąlygas, nurodytas Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/893 2 straipsnio a dalyje ir 3 straipsnio a dalyje;

17.7. atlikti įvežamų iš trečiųjų šalių *Anoplophora chinensis* nurodytųjų augalų ir *Anoplophora glabripennis* nurodytųjų augalų ir *Anoplophora glabripennis* nurodytosios medienos fitosanitarinius patikrinimus, vadovaujantis Įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2095 12 straipsnio 2 dalies bei Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/893 2 straipsnio b dalies ir 3 straipsnio b dalies reikalavimais.

VI SKYRIUS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS IR TARNYBOS FUNKCIJOS BEI PROFESIONALIŲ VEIKLOS VYKDYTOJŲ IR KITŲ ASMENŲ PAREIGOS OFICIALIAI PATVIRTINUS KENKĖJUS

18. Oficialiai patvirtinus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* Lietuvos Respublikos teritorijoje, Žemės ūkio ministerija vykdo šias funkcijas:

18.1. koordinuoja Tarnybos veiksmus dėl fitosanitarijos priemonių taikymo ir plitimo sustabdymo;

18.2. esant poreikiui teikia pasiūlymus, būtiną informaciją Tarnybai dėl fitosanitarijos priemonių taikymo ir *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* plitimo sustabdymo;

18.3. prisideda prie visuomenės informavimo dėl *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* oficialaus patvirtinimo;

18.4. atlieka veiksmus nurodytus Prioritetinių kenkėjų užkardymo plano 8, 10 ir 18 punktuose.

19. Oficialiai patvirtinus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* Lietuvos Respublikos teritorijoje Tarnyba vykdo šias funkcijas:

19.1. nurodo profesionaliems veiklos vykdytojams ir (arba) kitiems asmenims būtinas taikyti fitosanitarijos priemones, skirtas *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* užkrėstiems ir (arba) galimai užkrėstiems augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams nukenksminti, sunaikinti arba sustabdyti plitimą į naujas teritorijas;

19.2. koordinuoja fitosanitarinių priemonių įgyvendinimą ir kitų būtinų priemonių įgyvendinimą, užtikrinant kenkėjų plitimo sustabdymą ir sunaikinimą;

19.3. koordinuoja fitosanitarinės stebėsenos atlikimą demarkacinėje zonoje;

19.4. informuoja visuomenę, suinteresuotus profesionalius veiklos vykdytojus ir kitus asmenis dėl *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* oficialaus patvirtinimo, iš to kylančių grėsmių bei būtinų taikyti fitosanitarijos priemonių;

19.5. Tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratorija (skyrius) atlieka *Anoplophora chinensis* ir (arba) *Anoplophora glabripennis* laboratorinius tyrimus;

19.6. atlieka veiksmus nurodytus Prioritetinių kenkėjų užkardymo plano 7, 9 ir 17 punktuose.

20. Profesionalus veiklos vykdytojas ir kitas asmuo nuosavybės teise priklausančiuose, nuomojamuose arba kitokia forma naudojamuose žemės plotuose, sandėliuose ar kitose patalpose pastebėję *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* ar jų požymių privalo nedelsdami bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas apie tai pranešti Tarnybai bei konsultuotis su Tarnyba dėl tolimesnių veiksmų, ir, laikydamiesi Tarnybos nurodymų, imtis būtinų priemonių, kad būtų užkirstas kelias kenkėjų išplitimui.

21. Profesionalus veiklos vykdytojas ir kitas asmuo nuosavybės teise priklausančiuose, nuomojamuose arba kitokia forma naudojamuose žemės plotuose, sandėliuose ar kitose patalpose privalo Tarnybai sudaryti sąlygas atlikti fitosanitarinį patikrinimą ir (arba) fitosanitarinę stebėseną bei įtarus ar oficialiai patvirtinus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* vykdyti Tarnybos nurodytas fitosanitarijos priemones.

22. Jei per 20 darbo dienų laikotarpį, jei Tarnybos nurodyme nenurodyta kitaip, profesionalus veiklos vykdytojas ar kitas asmuo nevykdo teisėto Tarnybos nurodymo sunaikinti *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* užkrėstus ir galimai užkrėstus augalus, augalinius produktus ar kitus objektus, Tarnyba organizuoja ir vykdo *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* užkrėstų ir galimai užkrėstų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų sunaikinimo darbus. Išlaidos, patirtos už sunaikinimo darbus, išieškomos įstatymų nustatyta tvarka iš

šių augalų, augalinių produktų ir kitų objektų savininkų ar jų įgaliotų asmenų, kurie nevykdė šioje dalyje nurodytos prievolės.

VII SKYRIUS

FITOSANITARIJOS PRIEMONĖS IR VEIKSMAI KENKĖJŲ ĮTARIMO ATVEJU

23. Jei Tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratorijoje (skyriuje) atlikus laboratorinius tyrimus, įtariamas *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis*, apie įtarimą per Valstybinės augalininkystės tarnybos prie žemės ūkio ministerijos informacinę sistemą (toliau – VATIS) ir telefonu nedelsiant informuojamas Tarnybos direktoriaus pavaduotojas pagal priskirtą administravimo sritį, Fitosanitarijos skyriaus vedėjas ir Tarnybos regioninio skyriaus, kurio veiklos aptarnaujamoje teritorijoje patvirtintas įtarimas, vedėjas.

24. *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* įtarimo atveju Tarnyba:

24.1. prireikus raštu nurodo profesionaliems veiklos vykdytojams ir (arba) kitiems asmenims, kuriems priklauso galimai *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* užkrėsti augalai, augaliniai ir kiti objektai būtinas taikyti fitosanitarijos priemones, skirtas kenkėjais galimai užkrėstiems augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams nukenksminti arba sustabdyti plitimą į naujas teritorijas ir prižiūri, kaip nurodytos fitosanitarijos priemonės įgyvendinamos;

24.2. aiškinasi galimai užkrėstų kenkėjais augalų, augalinių produktų ir kitų objektų kilmę, judėjimą;

24.3. aiškinasi kenkėjų galimybes išplisti ant šalia esančių kitų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų;

24.4. įvertina galimai *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* užkrėstos zonos vietą (*Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* augalų šeimininkų tankis, miškingumas, kelių tankis teritorijoje bei galimų apylankų nustatymo galimybės, šalia esančių medelynų ir augalų prekybos vietų kiekis ir t. t.).

VIII SKYRIUS

DARBO GRUPĖS SUDARYMAS, DARBO GRUPĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS IR FUNKCIJOS OFICIALIAI PATVIRTINUS KENKĖJUS

25. Oficialiai patvirtinus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* informacija apie *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* oficialų patvirtinimą perduodama pagal Nenumatytų atvejų plano 3 priede nurodomą Keitimosi informacija oficialiai patvirtinus kenkėją *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* schemą.

26. Tarnybos direktoriaus įsakymu nedelsiant sudaroma darbo grupė, skirta *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* sunaikinimui bei išplitimui Lietuvos Respublikos teritorijoje suvaldyti (toliau – Darbo grupė).

27. Darbo grupę sudaro darbo grupės pirmininkas, du Darbo grupės pirmininko pavaduotojai ir nariai. Per pirmąjį posėdį paskiriamas Darbo grupės pirmininkas ir sekretorius.

28. Į Darbo grupės sudėtį turi būti įtraukti šie Tarnybos darbuotojai:

28.1. direktoriaus pavaduotojas pagal priskirtą administravimo sritį;

28.2. Fitosanitarijos skyriaus vedėjas;

28.3. ne mažiau kaip du Fitosanitarijos skyriaus darbuotojai, turintys žinių apie *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* arba nenumatytų atvejų planų įgyvendinimą;

28.4. Fitosanitarinių tyrimų laboratorijos (skyriaus) vedėjas ir darbuotojas, turintis žinių apie *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis*;

28.5. teisininkas;

28.6. darbuotojas, atsakingas už finansų ir veiklos planavimą;

28.7. darbuotojas, atsakingas už viešuosius ryšius;

28.8. kiti darbuotojai.

29. Darbo grupės pirmininkas organizuoja Darbo grupės darbą ir atsako už Nenumatytų atvejų plano vykdymą. Kai Darbo grupės pirmininko nėra arba jis negali dalyvauti Darbo grupės posėdyje, jo pareigas ir funkcijas vykdo vienas jo pavaduotojų.

30. Darbo grupės posėdyje priimti sprendimai fiksuojami darbo grupės posėdžio protokole. Darbo grupės posėdžius protokoluoja darbo grupės sekretorius.

31. Darbo grupės pirmininkas ne vėliau kaip per 1 darbo dieną po *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* oficialaus patvirtinimo turi suorganizuoti Darbo grupės posėdį, kuriame Darbo grupė turi:

31.1. priimti sprendimą dėl demarkacinės zonos nustatymo arba nenustatymo, atsižvelgiant į Įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2095 6 straipsnio (*Anoplophora chinensis* atveju) ir Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/893 7 straipsnio 2 dalies (*Anoplophora glabripennis* atveju) reikalavimus;

31.2. nusprendus nustatyti demarkacinę zoną, nustatyti demarkacinės zonos dydį ir pavesti:

31.2.1. Tarnybos skyriui pagal kompetenciją nustatyti demarkacinės zonos ribas, į demarkacinę zoną patenkančių medelynų, augalų, augalinių produktų prekybos vietų, medieną ir jos produkciją eksportuojančių įmonių kiekį bei įvertinti demarkacinės zonos vietą (*Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* augalų šeimininkų tankis, miškingumas, kelių tankis teritorijoje bei galimų apylankų nustatymo galimybės ir t. t.);

31.2.2. Tarnybos skyriui pagal kompetenciją, ne vėliau kaip per 1 darbo dieną po darbo grupės posėdžio, informuoti regioninį skyrių (-ius), į kurio veiklos aptarnaujamą teritoriją patenka demarkacinė zona, apie demarkacinės zonos ribas;

31.2.3. Tarnybos skyriui pagal kompetenciją įvertinti kenkėjų galimybes išplisti ant šalia esančių kitų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų;

31.2.4. Tarnybos skyriui pagal kompetenciją nustatyti į demarkacinę zoną patenkančių valdų savininkus.

31.3. pavesti Tarnybos skyriui pagal kompetenciją rengti Veiksmų planą Nenumatytų atvejų plano 12 punkte nustatyta tvarka;

31.4. pavesti Tarnybos skyriui pagal kompetenciją, įvertinti Tarnybos žmogiškuosius ir finansinius išteklius būtinus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* sunaikinimui bei išplitimui Lietuvos Respublikos teritorijoje suvaldyti;

31.5. prireikus paskirti darbo grupės narį (-ius) ar kitą Tarnybos darbuotoją atstovauti Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo komisijos posėdyje, bei Žemės ūkio ministerijos Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro posėdyje, vadovaujantis Prioritetinių kenkėjų užkardymo plano 8, 9 ir 12 punktais;

31.6. priimti kitus sprendimus ir pavedimus būtinus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* sunaikinimui bei išplitimui Lietuvos Respublikos teritorijoje suvaldyti.

32. Darbo grupė, naikinant *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis*, turi:

32.1. koordinuoti Nenumatytų atvejų plano ir Veiksmų plano įgyvendinimą;

32.2. koordinuoti regioninio skyriaus, kurio veiklos aptarnaujamoje teritorijoje nustatytas *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis*, darbuotojų veiksmus taikant fitosanitarijos priemones demarkacinėje zonoje;

32.3. analizuoti gautą informaciją apie fitosanitarinę stebėseną, atliktą demarkacinėje zonoje. Oficialiai patvirtinus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* buvimą buferinėje zonoje, nedelsiant peržiūrėti ir pakeisti užkrėstos zonos ir buferinės zonos ribas;

32.4. prireikus identifikuoti įmones, kurios galėtų atlikti augalų naikinimo (kirtimo, smulkinimo, saugaus pervežimo, laikino sandėliavimo, deginimo ar panaudojimo biokurui) darbus užkrėstoje zonoje arba arčiausiai jos;

32.5. priimti kitus sprendimus ir pavedimus būtinus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* sunaikinimui bei išplitimui Lietuvos Respublikos teritorijoje suvaldyti.

33. Darbo grupės posėdžio protokolas surašomas per 3 darbo dienas po Darbo grupės posėdžio. Darbo grupės posėdžio protokolas suderinamas su Darbo grupės nariais per 2 darbo dienas. Darbo grupės posėdžio protokole nurodoma darbo grupės posėdžio data, numeris, pirmininkas, sekretorius, dalyviai, svarstyti klausimai, sprendimai. Darbo grupės posėdžio protokolą pasirašo posėdžio pirmininkas ir sekretorius.

34. Darbo grupė turi teisę bendradarbiauti su kitų valstybių ir tarptautinių organizacijų institucijomis, atsakingomis už fitosanitarinę priežiūrą, esant poreikiui kreiptis į kitų šalių specialistus

ir konsultantus (ekspertus) arba organizacijas, kurie pagal savo kompetenciją galėtų padėti įvertinti fitosanitarinę riziką, spręsti išskylančias problemas, prireikus rengti naujas kontrolės strategijas ir metodus, mokyti Tarnybos darbuotojus, profesionalius veiklos vykdytojus ir kitus asmenis ir patarti jiems dėl fitosanitarijos priemonių taikymo.

IX SKYRIUS FITOSANITARIJOS PRIEMONĖS IR VEIKSMAI OFICIALIAI PATVIRTINUS KENKĖJUS

35. Oficialiai patvirtinus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* Tarnybos regioninio skyriaus darbuotojas (-ai) turi:

35.1. nustatyti *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* užkrėstus augalus, augalinius produktus ir kitus objektus;

35.2. nustatyti *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* galimai užkrėstus augalus, augalinius produktus ir kitus objektus;

35.3. nustatyti užkrėstų *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* augalų, augalinių produktų ir kitų objektų kilmę, judėjimą;

35.4. jei nustatoma, kad dalis *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* užkrėstų ir (arba) galimai užkrėstų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų iki *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* oficialaus patvirtinimo yra išvežti iš profesionalių veiklos vykdytojų ir (arba) kitų asmenų veiklos vietų, turi atlikti fitosanitarinius patikrinimus ir (arba) fitosanitarinę stebėseną teritorijose ir (arba) patalpose iš kurių arba į kurias išvežti *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* užkrėsti ir (arba) galimai užkrėsti augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai;

35.5. raštu, ne vėliau kaip per 1 darbo dieną, nurodyti profesionaliems veiklos vykdytojams ir (arba) kitiems asmenims būtinas taikyti fitosanitarijos priemones ir prižiūrėti, kaip nurodytos fitosanitarijos priemonės įgyvendinamos;

35.6. atlikti fitosanitarinius patikrinimus ir (arba) fitosanitarinę stebėseną bei kitus veiksmus nurodytus Veiksmų plane.

36. Tarnybai nurodžius, profesionalus veiklos vykdytojas ar kitas asmuo privalo vykdyti šias fitosanitarijos priemones:

36.1. nedelsiant sunaikinti užkrėstus augalus ir augalus, kurie, kaip įtariama, buvo užkrėsti *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis*;

36.2. nedelsiant užkrėstoje zonoje sunaikinti visus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* nurodytuosius augalus;

36.3. užtikrinti, kad *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* nurodytųjų augalų (Nenumatytų atvejų plano 35.1 ir 35.2 papunkčiai) naikinimo metu būtų užkirstas kelias plisti *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis*;

36.4. užkrėstoje zonoje nesodinti nurodytų *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* augalų, išskyrus auginimo vietas, nurodytas Įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2095 10 straipsnio 1 dalyje (*Anoplophora chinensis* atveju) ir Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/893 II priedo 2 skirsnyje (*Anoplophora glabripennis* atveju);

36.5. *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* nurodytieji augalai iš demarkacinių zonų ir iš užkrėstų zonų į buferines zonas gali būti vežami, jei prie jų pridėtas augalo pasas ir augalai atitinka Įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2095 10 straipsnio 1 dalies (*Anoplophora chinensis* atveju) ir Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/893 4 straipsnio 1 dalies reikalavimus (*Anoplophora glabripennis* atveju);

36.6. *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* nurodytieji augalai, kurie nėra iš demarkacinių zonų, bet buvo įvežti į auginimo vietas tokiose zonose, gali būti vežami Europos Sąjungos teritorijoje, jei prie jų pridėtas augalo pasas ir augalai atitinka Įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2095 10 straipsnio 2 dalies (*Anoplophora chinensis* atveju) ir Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/893 4 straipsnio 2 dalies reikalavimus (*Anoplophora glabripennis* atveju);

36.7. *Anoplophora glabripennis* nurodytoji mediena iš demarkacinių zonų ir iš užkrėstų zonų į buferines zonas gali būti vežama Europos Sąjungos teritorijoje, jei atitinka Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/893 5 straipsnio 1 dalies reikalavimus;

36.8. *Anoplophora glabripennis* nurodytoji mediena, kuri išsaugojo visą savo natūralų apvalumą arba jo dalį ir kuri nėra iš demarkacinių zonų, bet buvo įvežta į tas zonas, gali būti vežama Europos Sąjungos teritorijoje, jei atitinka Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/893 5 straipsnio 2 dalies reikalavimus;

36.9. *Anoplophora glabripennis* oficialaus patvirtinimo atveju, medinė pakavimo medžiaga iš demarkacinių zonų ir iš užkrėstų zonų į buferines zonas gali būti vežama Europos Sąjungos teritorijoje, jei atitinka Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/893 5 straipsnio 3 dalies reikalavimus.

37. *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* nurodytieji augalai (Nenumatytų atvejų plano 35.1 ir 35.2 papunkčiai) naikinami juos nukertant (nupjaunant ir smulkinant) ir visiškai pašalinant jų šaknis bei deginant ar panaudojant biokurui. Kuomet neįmanoma pašalinti giliai įsišaknijusių kelmų ir paviršiaus šaknų, augalai turi būti susmulkinti iki ne mažesnio kaip 40 cm gylio žemiau žemės paviršiaus arba apdoroti Lietuvos Respublikoje registruotu augalų apsaugos produktu, augalų apsaugos produktu, tapačiu Lietuvos Respublikoje registruotam augalų apsaugos produktui, kuris padėtų apsaugoti augalus dėl *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis*.

38. *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* nurodytieji augalai (Nenumatyty atvejų plano 35.1 ir 35.2 papunkčiai) naikinami užkrėstoje zonoje arba arčiausiai jos esančioje teritorijoje. Jei būtinas nukirstų augalų gabenimas į jų deginimo ar panaudojimo biokurui vietą, užtikrinamas saugus pervežimas, jog *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* neišplistų.

39. Prieš sunaikinant *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* nurodytieji augalai (Nenumatyty atvejų plano 35.1 ir 35.2 papunkčiai) Tarnyba išstiria tuos augalus dėl *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* užkrėtimo požymių, išskyrus atvejus, kai užkrėstų augalų rasta ne *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* skraidymo laikotarpiu, kai kirtimas ir pašalinimas atliekamas prieš prasidedant kitam skraidymo laikotarpiui.

X SKYRIUS INFORMACIJOS SAUGOJIMAS, MOKYMŲ IR VISUOMENĖS INFORMAVIMO TVARKA

40. Kenkėjų fitosanitarinių patikrinimų ir (arba) fitosanitarinės stebėsenos informacija pildoma ir kaupiama Tarnybos VATIS.

41. Augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai, iš kurių paimamas mėginys laboratoriniams tyrimams dėl kenkėjų, pažymimi dažais ir (arba) etikete. VATIS fiksuojamos augalo, iš kurio buvo paimamas mėginys dėl kenkėjų, vieta, naudojantis geografinę koordinacijų sistema.

42. *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* oficialaus patvirtinimo atveju Tarnyba ne rečiau kaip kartą per metus organizuoja mokymus apie *Anoplophora chinensis* ir (arba) *Anoplophora glabripennis* Tarnybos darbuotojams, atliekantiems *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* fitosanitarinius patikrinimus ir (arba) fitosanitarinę stebėseną, fitosanitarijos priemonių vykdymo kontrolę ir priežiūrą. Esant poreikiui ar pasikeitus teisės aktu nuostatomis, mokymai organizuojami dažniau.

43. Pirmaisiais metais po oficialaus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* patvirtinimo Tarnyba organizuoja susitikimą su suinteresuotų šalių atstovais. Prireikus susitikimai su suinteresuotų šalių atstovais organizuojami ir *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* židinio kontrolės metais.

44. *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* oficialaus patvirtinimo atveju Tarnyba per 30 darbo dienų rengia ir patvirtina visuomenės informavimo dėl *Anoplophora chinensis* ir (arba) *Anoplophora glabripennis* planą (toliau – Visuomenės informavimo planas). Visuomenės informavimo plano tikslas – pasiekti, kad prie *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* plitimo sustabdymo įsitrauktų kuo daugiau visuomenės narių.

45. Visuomenės informavimo plane turi būti:

45.1 numatytos tinkamos visuomenės informavimo priemonės (pavyzdžiui: informaciniai pranešimai, plakatai, informacija socialinėje erdvėje, žiniasklaidoje, radijuje, viešajame transporte, tam skirta internetinė svetainė ir kt.);

45.2. nustatytos tikslinės grupės (pavyzdžiui, augintojai, augalinės produkcijos eksportuotojai ir kt.) ir jiems numatomos tinkamiausios visuomenės informavimo priemonės.

46. Visuomenės informavimo planą rengia ir įgyvendina Tarnybos darbuotojas (-ai), atsakingas (-i) už komunikaciją ir informacijos viešinimą.

47. Prireikus, Tarnyba Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų su tuo susijusių teisės aktų nustatyta tvarka įsigyja paslaugas, būtinas Visuomenės informavimo planui įgyvendinti.

XI SKYRIUS INFORMACIJOS TEIKIMAS EUROPOS KOMISIJAI IR KITOMS VALSTYBĖMS NARĖMS

48. Tarnyba Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms iki kiekvienų metų balandžio 30 d. teikia informaciją apie kenkėjų fitosanitarinės stebėsenos rezultatus už praėjusius kalendorinius metus, vadovaujantis Įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2095 13 straipsniu ir Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/893 6 straipsniu.

49. Oficialiai patvirtinus *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis*, Tarnyba Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms teikia:

49.1. informaciją apie *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* oficialų patvirtinimą, vadovaujantis Prioritetinių kenkėjų užkardymo plano 7.2 papunkčiu;

49.2 iki kiekvienų metų balandžio 30 d. informaciją apie *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* fitosanitarinės stebėsenos ir fitosanitarijos priemonių rezultatus demarkacinėje zonoje, vadovaujantis Įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2095 13 straipsniu ir Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/893 8 straipsnio 1 dalimi;

49.3. informaciją apie sprendimą nenustatyti demarkacines zonas;

49.4. informaciją apie sprendimą sumažinti demarkacinės zonos ribas;

49.5. informaciją apie sprendimą panaikinti demarkacinę zoną;

49.6. informaciją apie sprendimą taikyti izoliavimo priemones.

XII SKYRIUS FINANSINIAI IR ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

50. Fitosanitarinių tyrimų laboratorijoje (skyriuje) trūkstant žmogiškųjų ar kitų išteklių, dėl kurių trūkumo negalimi *Anoplophora chinensis* arba *Anoplophora glabripennis* mėginių laboratoriniai tyrimai, Tarnyba gali kreiptis į kitą Europos Sąjungos teritorijoje patvirtintą oficialiąją

laboratoriją dėl *Anoplophora chinensis* ir *Anoplophora glabripennis* mėginių ištyrimo arba patvirtinti kitą oficialiąją laboratoriją.

XIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

51. Už Nenumatytų atvejų plano reikalavimų nesilaikymą atsakoma teisės aktų nustatyta tvarka.

52. Asmenys, nesutinkantys su Tarnybos priimtais sprendimais, taip pat vilkinimu atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus, turi teisę apskųsti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka Tarnybos vadovui arba Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka administraciniam teismui.
